

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä niin kuulijoiden kuin saarnaajien avuksi. Nyt selitettävänä ovat sunnuntaiden 20.5.–19.8. tekstit. Aloitamme 6. pääsiäisen jälkeisestä sunnuntaista, jatkamme helluntaihin, Pyhän Kolminaisuuden päivään sekä juhannukseen ja aina 12. helluntain jälkeiseen sunnuntaihin.

Pyhän Hengen odotus

JOH. 17:18–23

6. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ 20.5.

Tässä näet, miksi hän rukoilee, että he tulisivat pyhitetyiksi. Siksi, että hän erottaa heidät saarnaamaan evankeliumia. Näin hän asettaa rakkaat apostolit tohtorin ja saarnamiehen virkaan, kiinnittää ja sitoo meidät kaikki ”heidän suuhunsa”, oppineet ja oppimattomat. Kaikkien täytyy nöyryä, olkoon kuinka viisas ja ymmärtävä hyvänsä, ja suostua näiden köyhien, yksinkertaisten kalastajien mestaroitavaksi ja opetettavaksi ja kuulla heitä niin kuin Herraa Kristusta itseään. (Martti Luther .)

Kristitty elää kahdenlaisessa yhteydessä. Toinen sulkee hänet pois, toiseen hän yhtyy. Maailma tulee suhtautumaan loppuun saakka opetuslapsiin niin kuin Jeesukseenkin, vihaten heitä hänen nimensä tähden ja sulkien heidät yhteydestään. Opetuslapset eivät kuulu maailmaan, niin kuin siihen ei kuulunut Jeesuskaan. Maailmassa molemmat elävät aikansa, opetuslapset kuten Herransa, mutta maailmaan ei kumpikaan sydämeltään kuulu. Maailma vierastaa opetuslapsia. Opetuslapset kokevat vierautta maailman ajattelutavalle ja elämälle. Maailma ei tunnista eikä tunnusta ihmisen arvoa pelkän luomisen ja lunastuksen perusteella. Maailma ei tunne myöskään pyyteettömän rakkauden ajatusta, joka kohdistuu kaikkiin ihmisiin saman luomisen ja lunastuksen tähden, jakamatta ihmisiä hyviin tai pahoihin, hyödyllisiin tai hyödyttömiin. Niinpä kristittyjä vihataan silloinkin, kun heidän syntinsä on pelkkä hyvän tekeminen Herran nimessä.

Maailmasta kristittyjä ei kuitenkaan kutsuta pois – vielä. Täällä on tarkoitus elää Jumalan lapsina niin kuin lampaat susien keskellä. Vaaroista ja vastuksista huolimatta kristitty on kiitollinen elämän

lahjasta ja pyrkii kertomaan Vapahtajasta toisille ja tekemään hyvää kaikille. Lyhyt aikamme maailmassa on syytä nähdä oikeasta perspektiivistä. Se on vasta varsinaisen elämän alkusoitto, kuin kirjan nimisivu, varsinaisen tarinan alkaessa vasta ajan tuolla puolen (C.S. Lewis). Jeesus rukoilee (Kyrillos Aleksandrialaisen nimeämässä) ylipapillisessa rukouksessaan Isästä, että meidät varjeltaisiin maailmassa pahalta. Vuorisaarnan autuaaksi julistusten taustaa vasten Jeesus näyttää tarkoittavan ennen kaikkea sitä varjelusta, että hänen omansa eivät sulautuisi Sanan hylkäävään maailmaan vaan varjeltuisivat suolan liukenemiselta suureen maailman mereen.

Jeesus rukoili Isää pyhittämään opetuslapset totuudessa. Pyhittäminen tarkoittaa tässä Jumalan omaksi vihkimistä, totuus hänen suunnitelmaansa ja pelastustyötään, sanaansa ja tahtoaan. Jeesusta voi rakastaa vain pitämällä hänen sanansa ja käskynsä (Joh. 14:21; 15:10). Jeesus uhraisi itsensä opetuslasten puolesta, että he eläisivät itse evankeliumista. Vain totuuden pyhittämät, armahdetut syntiset voivat olla välittämässä sanomaa muille. He saavat heikkoudestaan huolimatta toimia Sanan kantajina maailmassa Jeesuksen noustua taivaaseen.

Kristityt eivät siis kuulu sydämeltään maailmaan eivätkä ole yhtä sen kanssa, mutta Jeesuksen kanssa he ovat. Siksi Jeesus rukoilee kaikkien niiden puolesta, jotka tulevat ottamaan Sanan vastaan. Hän pyytää, että he olisivat yhtä saman orgaanin, Kristuksen ruumiin, jäseninä. Sanan sulautuessa uskovaan elämän virta kulkee kristittyyn Jeesuksesta, kristitty ja Jeesus tulevat yhdeksi, ”he ovat täydellistyneet yhdeksi”. Mitä lähempänä me olemme Herraamme, sitä yhtenevämpi on meidän totuudennäkemisemme. Yhteys ei tarkoita yhdessä touhuamista sisäisesti erimielisinä vaan sisäisen yhteyden löytymistä mahdollisimman lähellä totuutta. Totuus

on yksi, niin kuin evankeliumikin on yksi. Kun kristityt hakeutuvat lähemmäs toisiaan, sen tulee tapahtua lähentymällä Herraa ja hänen sanaansa.

Jeesuksen ylipapillinen rukous ei ole vielä toteutunut. Jeesus on ollut yhtä Isän kanssa jo ennen maailman luomista, mutta kristityt eivät vielä tähän päivään asti ole olleet täysin yhtä uskossa ja rakkautessa. Ehkä sekin päivä koittaa, että uskolla kansalla ei ole elämän ahtauden keskellä muuta vaihtoehtoa kuin hakeutua lähemmäksi Jeesusta, Jumalan sanaa ja apostolista todistusta. Silloin myös yhteys välttämättä syvenee ja voidaan olla toisella tavalla ”täydellistyneet yhdeksi”. Tätä pyydämme, sillä **Jukka Thurénin** sanoin: ”Ei rukouksessa tarvitse olla realisti.” ●

Juha Vähäsarja

Puhdistusta ja voimaa ylhäältä

JOH. 3: 16–21

HELLUNTAIPÄIVÄ 27.5.

Lauloimme virttä 1600-luvulta (117 tai 119), kirkkoon kutsui kello 1700-luvulta, istumme penkeissä 1800-luvulta (Kankaanpään kirkko) ja kuuntelemme urkuja ja rovasia, jotka ovat 1900-luvulta. On oikeutettua kysyä, olisiko jo aika tulla 2000-luvulle. Kuulemme kirkosta ja ihmisistä hätäilevän äänen niissä, jotka kysyvät, kuinka saadaan ihmiset kirkkoon, mutta ylpeän ja omahyväisen äänen niissä vaatimuksissa, jotka edellyttävät kirkon muutuvan Raamattuun perustuvaa opetustaan, koska aika ja arvot ovat muuttuneet. Eikö Jumala antaessaan sanansa nähnyt meidän aikaamme asti? Me hetken lapsetko näemme hyvän ja oikean paremmin ja valintojemme vaikutukset pidemmälle? Onko meidän elämämme mallillaan mutta Jumalan tarkistettava ilmoitustaan?

Aika ajoin nousee keskusteluun kysymys maallisen ja hengellisen suhteesta. Toinen kansankirkkomme nauttii arvos-

tusta, sillä se pitäytyy oppiperinteeseensä. Omalle kirkollemme tuntuu sopivan kaikki, ja se kiirehtii mukautumaan jokaisen yhteiskunnassa vaikuttavan trendin ja uuden lain mukaan ja silti tunnetuin kielteisin seurauksin. Näin käy, kun maallinen ja hengellinen regimentti sekoitetaan. Uskomme mukaan kuitenkin maallista hallitsee järki ja hengellistä ja siten kirkkoa Jumalan sana, pyhä Raamattu, mikä merkitsee tasa-arvoa ja rakkautta syvempänä kuin ne ihmisten toimin voivat toteutua.

Se, että omassa kirkossamme maallinen ja hengellinen ovat sekaisin, on johtanut siihen yleiseen käsitykseen, että kirkko on instituutio ja valtion jatke. Yhteiskunnassa keskeistä on tekeminen, perheessä oleminen. Seurakunnassakin saa olla – toisen eli Jeesuksen tekemisen perusteella. Sanalla *jäsenyys* on alun alkaen kristillinen merkitys (1. Tim. 3:15). Kirkossa emme ole asiakkaita tai veronmaksajia vaan jäseniä. Olemme Jumalan kansan jäseniä ja kuulumme Jumalalle. Seurakunta on myös kuulumista. Sillä tavalla seurakunta on vastaus yhteen aikamme kipeistä ongelmista: yksinäisyyteen, kaipaukseen kuulua johonkin.

Kun verrataan seurakuntaa perheeseen, alamme ymmärtää sanoman muuttumattomuuden. Perhettä ja kotia suojaavat yhä Jumalan käskyt (neljäs, kuudes, yhdeksäs, kymmenes). Yhä on äidin tehtävät ja isän tehtävät. Muuttumattomia ovat uskon saamiseksi julistettava evankeliumi ja jaettavat sakramentit, muuttumaton myös niiden hoitamiseksi annettu paimenen virka. Totuuden ja hyvän oman tunnon, oikean ja hyvän, rauhan ja ilon, parempien aikojen ja ikuisen elämän jano ei ole sammunut ihmismielistä, vaikka maailma on muuttunut. ”Jos jonkun on jano, hän tulkoon ja juokoon”, kuuluu yhä Jeesuksen sana.

Helluntaita on sanottu seurakunnan syntymäpäiväksi. Opetuslapset saivat

Pyhän Hengen. Sen seurauksena ihmiset kuulivat julistettavan omalla kielellään Jumalan suuria tekoja, syntyi halu pelastua, ja heidät kastettiin. Pyhä Henki on sitä, että Jumala on kanssamme tänään. Kun evankeliumi saarnataan ja sakramentit otetaan vastaan, vaikuttaa Pyhä Henki uskon siinä ihmisessä, joka ei torju Pyhän Hengen vaikutusta. Uskovat Pyhä Henki varustaa lahjoillaan Jeesuksen todistajiksi ”sydämin, suin ja kätten töin”. Saamme olla mukana omaa elämäämme suuremmassa.

Joh. 3:16 summaa koko suuren asian kertomalla, ketä, kuinka ja miksi Jumala on rakastanut. Meille ilmoitetaan sellaista, minkä Jumala on tehnyt ja mitä mukaan ihminen ei olisi voinut keksiä, sillä silloin keksintö olisi keksijäänsä suurempi, eikä virta voi nousta lähdeään korkeammalle. Koruttomasti meille ilmoitetaan myös tulevaisuuden vaihtoehdot, joista emme ilman Raamattua tietäisi. Saamme tietää, mistä ja mihin Jeesus meidät pelastaa. On kadotus ja ikuinen elämä.

Jumala antoi Jeesuksen, että häneen uskottaisiin ja turvauttaisiin. Kristityt eivät keksineet sitä, että Jeesus on ainoa pelastaja. Hekin tuntevat kiusauksen uskoa enemmän itseensä ja etsiä muita pelastuskeitä. Julistamme seurakunnassa kylpylää lainaten: ”Meillä tehdään uusia ihmisiä.” Helluntai asettaa uudet ihmiset vanhaan ympäristöön. Tämä ei tapahdu hyvillä päätöksillä eikä itsekurilla. Niin voidaan saada aikaan kilttejä miehiä ja herttaisia naisia muttei puhdasta eikä uutta sydäntä. Me voimme ryhdistäytyä ja ryhtyä käyttäytymään kunnon kristityn tavoin, mutta se tekee meistä yhtä vähän kristittyjä, kuin pelkkä hääpuku tekee morsiamen tai esiintyminen prinssin elkein tekee kuninkaallisen. Tyylikkäällä esityksellä yllämme tosi fariseukseksi asti, mutta usko on saatava lahjaksi niin kuin kesä, jonka huomaamme tulleen. Tarvitaan uu-

destisyntymisen ihme, julisti Jeesus Nikodemokselle (Joh. 3:3)

Damaskos on yksi maailman vanhimista asutuista kaupungeista. Pitkän iän salaisuus on kaupungin vieressä oleva vuoristo ja sieltä virtaava vesi, joka johdetaan kaupungin läpi virkistämään, puhdistamaan ja antamaan voimaa teollisuuden rattaisiin. Puhdistusta ja voimaa annetaan ylhäältä. Tästä helluntaissa ja uskossa on kysymys. Vasta sitten, kun kodinkone tai raitiovaunu kytketään voimavirtaan, käy ilmi, mitä varten se on tehty. Samoin on laitamme suhteessa Pyhään Henkeen. Jeesus sanoi: ”Te saatte voiman, kun Pyhä Henki tulee teihin. Ja te olette minun todistajani.” (Apt. 1:8.) ●

Keijo Rainerma

Salattu Jumala

MATT. 28:16–20

PYHÄN KOLMINAISUUDEEN PÄIVÄ

3.6.

Jos on perusteltua sanoa, että Johannes 3:16 on pienoisevankeliumi, vastaavaa voidaan todeta Matteuksen evankeliumin loppusta. Matteuksen niukkasanainen, tiivis kerronta tässä jaksossa sisältää käytännössä pienoiskristinuskon. Jakeet ilmaisevat, mihin kristinuskon perustuu, mikä on sen sisältö, miten se liittyy meidän elämäämme ja mistä kristinuskossa on kysymys.

Kaikki uskonkappaleet sisältyvät näihin jakeisiin. Ne liittyvät toisiinsa näkyvän ja näkymättömän, ajallisen ja ikuisen, katoavan ja pysyvän, tämän maailman ja tulevan; sen, mitä ihminen ei kykene itsestään käsin näkemään, saati hyväksymään, ja sen, mitä Jumala on Jeesuksessa meille avannut nähtäväksi, uskottavaksi ja vastaanotettavaksi.

Yksin Jumala on olemassa itsestään. Hän on katoamaton ja ehtymätön elämän lähde. Hän on olevan ääretön lähtökohta,

ei tyhjiys, olemattomuus, persoonattomuus, kuten ajassamme näyttää yhä enenevässä määrin ajateltavan. Maailma ei siis ole olemassa itsestään eikä vain itseään varten. Meidän lähtökohtamme määrittää tarkoitustamme.

Jumala on itsessään salattu ja tutkimaton. Jeesuksessa Kristuksessa hän on astunut aikaan, paikkaan, ihmisyyteen, kulttuuriin ja kieleen kohdatakseen meidät täydellisesti meidän tasollemme. Jeesuksessa Jumala on ”kukistanut kuoleman ja tuonut valoon elämän ja katoamattomuuden lähettämällä maailmaan evankeliumin” (2. Tim. 1:10). Ylösnouseen Kristuksen ilmestykset eivät merkinneet vain kristinuskon syntyä. Kristittyinä emme usko uskoomme emmekä ensimmäisten opetuslasten uskoon. Uskomme kohteena ei ole, että opetuslapset kokivat jotakin. Kristinuskko ei ole eksistentialismia. Kristinuskon perusta ei ole ihmisten kokemuksissa vaan Jumalan ilmoitusteissa ja ilmoitussanassa, jotka ovat tapahtuneet historian keskellä. Siinä, mikä on tapahtunut, on uskon perustus. Jeesuksen ylösnousemus on Jumalan uuden luomistyön alku.

Jeesuksessa pyhä Jumala on tuominnut ihmiskunnan pahuuden ja pannut tähtäntöön sen ansaitseman tuomion. Meidät on sovitettu Jumalan kanssa. Meidät on lunastettu synnin, kuoleman ja pahan vallasta. Ihmiskunnan edustajana Jeesus on sekä hylätty meidän tähtemme ja sijastamme että herätetty kuolleista katomattomaan elämään. Hänessä me kohtaamme Jumalan. Hänessä meille paljastuu Jumalan olemus. Hänessä meillä on pääsy Jumalan yhteyteen. Hänessä meillä on elävä toivo kaiken katoavan keskellä.

Ihminen ei voi koskaan tavoittaa Jumalaa itsestään käsin, mutta Jumala voi ja haluaa tavoittaa meidät. Seurakunta on olemassa Jeesuksen tähden, hänen ansioitaan. Se on näkymättömän Herran näkyvä

ruumis tässä maailmassa. Se on olemassa Herraa varten, ja sille on annettu tehtävä kadotuksenalaista ihmiskuntaa varten. Seurakunta on maailmassa Herransa asiassa. Sen olemassaolo ja tehtävä eivät saa koskaan pelkistyä tämänpuoleiseksi maailmanparantamiseksi. Silloin peitämme Herramme. Jeesus on meille toki luovuttamaton esikuva, jonka mukaan meidät on kutsuttu elämään. Maailma tarvitsee Kristuksen rakkautta – muttei vain esikuvassa. Ennen muuta hän on meidän sijaisemme. Esikuva ei voi tuoda syntiselle pelastusta; sen on hankkinut meille sijainen. Meidän olemassaolomme päämäärä ja täyttymys ovat ajan rajan tuolla puolen.

Ylösnousemuksessa Jeesus on asetettu kirkkauden valtaistuimelle hallitsijaksi, jolla on valta taivaassa ja maan päällä. Yksin hänen valtakuntansa on ainoa pysyvä todellisuus, todellisuus, jossa valheen isällä, synnillä ja kuolemalla ei ole mitään valtaa. Ylösnouseen antama tehtävä ja valtuutus ovat voimassa tänäänkin. Ne eivät ole lakanneet muuttuneiden olosuhteiden myötä. Maallistunut kulttuuri ja ihmiselämä eivät tee niitä tyhjiksi. Päinvastoin ne itse käyvät yhä tyhjemmiksi ja tarkoituksettomiksi. Se on väistämätöntä siellä, missä ihminen ei uskossa kunnioittaen kumarrakaan häntä, jolla on valta kaikkeen, vaan palvoo itseään: saavutuksiaan, pyrkimyksiään, halujaan ja nautintoaan, seuraten vain omaa tahtoaan ja mieltään. Siellä ei ole tilaa Jumalan tahdon tekemiselle.

Käsky on yhä tänäänkin voimassa. Kansat tulee yhä tavoittaa niin, että niistä tulee Herran kansaa, kasteen ja Sanan armonvälineiden käytön tuloksena. Annetun tehtävän hoitaminen haasteellisemmiksi käyvässä olosuhteissa kysyy meiltä uskollisuutta ja päättäväisyyttä. Oma todellinen heikkoutemme hänen palvelijoinaan tekee meistä yhä riippuvaisempia hänen todellisesta voimastaan ja

läsnäolostaan. Kiitos Herralle, että myös lupaus hänen läsnäolostaan on voimassa! Hänessä on kaiken kristillisen uskon ja elämän mielekkyys. Missä kokoonnutaan hänen nimessään, hänen sanaansa julistetaan, ihminen kastetaan kolmiyhteisen Jumalan nimeen, hänen nimeään huudetaan avuksi, siellä taivas vieläkin koskettaa maata.

Sitä kosketusta kaipaamme ja rukouksemme. Siksi: menkäämme ja tehkäämme! Jeesus on kanssamme. ●

Ilkka Rytilahti

Pastori, SROS:n Uudenmaan aluejohtaja

Katoavat ja katoamattomat aarteet

MATT. 16: 24–27

2. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 10.6.

Kristinusko on siitä harmillinen uskonto, että se ei lupaa kannattajilleen ruusuista tulevaisuutta. Se lupaa ristin, itsensä kieltämisen ja elämän kadottamisen. Kuka tällaiselle tielle haluaisi? Lyhyessä tekstisämme luvataan myös tekojen mukainen palkka Ihmisen Pojan tullessa. Mutta löytyykö meiltä sellaisia tekoja, jotka tuona päivänä palkittaisiin? Eivätkö parhaatkin tekomme ole itsekkyyden sävyttämiä? Miten niistä voitaisiin maksaa mitään hyvää palkkaa?

Meille siis luvataan verta, hikeä ja kyyneleitä. Mutta myös voitto kaiken jälkeen. Kristinusko ei kuitenkaan ole elämänkielteen uskonto, sillä ilman elämän tuomia kriisejä ei kukaan selviä. Kristitylle ei luvata vaikeuksista vapaata elämää, vaan sellainen, jossa niihin mennään Vapahattajan kanssa, ei yksin. Joku kertoi rukouksensa paranemista pahaan sairauteen, mutta sai rukousvastaukseksi lisäksi toisen sairauden. Siihen hän totesi, että oli hyvä huomata käskyvaltasuhteiden olevan ennallaan.

Suomalainen käänös on jättänyt jälkeen 24 alusta pois sanan *sitten*. Silä sanalla teksti liittyy edelliseen kertomukseen. Kaikissa synoptisissa evankeliumeissa tämä teksti on Jeesuksen kärsimysilmoituksen ja kirkastusvuorikertomuksen välissä. Maantieteellinen sijainti siis myös tiedetään, koska edeltävä keskustelu on käyty Filippoksen Kesareassa ja sitten kiivetään Hermonille. Ollaan maan pohjoisnurkassa. Tästä alkaa matka kohti Jerusalemia ja Golgataa.

Edellä Pietari on tunnustanut Jeesuksen Messiaaksi ja saanut tästä Mestarilta suuren kiitoksen. Heti perään hän on torunut Jeesusta, kun tämä ensimmäisen kerran ilmoitti kärsimisestään ja kuolemastaan. Siihen Jeesuksella oli tyly vastaus: ”Väisty tieltäni, Saatana! Sinä tahdot saada minut lankeamaan. Sinun ajatukset eiivät ole Jumalasta vaan ihmisestä!” Tämän jälkeen seuraa opetus itsensä kieltämisestä ja ristin ottamisesta. Pietari olisi valinnut mieluummin tien voittajan seurassa kuin kärsivän ja kuolemaan kulkevan Messiaan. Meidänkin on helpompi ajatella, että Jeesuksen seurassa tie vie ylöspäin eikä alaspäin.

Oman elämän kadottaminen ei tarkoita sellaista elämänkielteisyyttä, ettei Jumalan antamista lahjoista saisi nauttia. Jeesus on tullut, että meillä olisi elämä ja yltäkylläisyys. Saamme elää täyttä elämää ja nauttia siitä. Paratiisiin kaikki puut luotiin ihmisten nauttaviksi, vain yksi oli kielletty. Sen sijaan meidän ei tule sillä tavalla haalia tämän elämän rikkauksia, että kadotamme näköpiiristämme ikuisen elämän tien.

Autiomaan kiusauksissa Saatana tarjosi Jeesukselle tämän maailman loistoa. Meitäkin se houkuttelee. Silloin on hyvä muistaa, että sen tien päässä ei ole ikuista elämää. Eräessä lehdessä oli kerran otsikko: ”Maailman rikkain mies on onneton ihminen.” Siinä on tuon onnen tavoitte-

lun huippu. Sielua ei kannata sille alttarille myydä. Ps. 49:8–9 muistuttaa: ”Henkeään ei ihminen voi lunastaa, ei hän voi käydä kauppaa Jumalan kanssa. Elämän lunnaat ovat liian kalliit, ne jäävät iäksi maksamatta.”

Entä miten selviämme viimeisestä päivästä, jolloin meille maksetaan tekojemme mukaan? Tämä teema toistuu usein Raamatussa, alkaen Vanhassa testamentissa jo Ps. 62:1, Sananl. 24:12 ja Jer. 17:10 ja Uudessa testamentissa lukuisia kertoja, mm. Room 2:6. Tämä näyttää olevan myös viimeisen tuomion (Matt. 25:31–46) erottelukriteerinä. Tekojenکو perusteella lopulta tuomitaan eikä uskon? Tuomiopäivän tekstistä on hyvä huomata sanat ”silloin vanhurskaat vastaavat hänelle”. Toiset siis olivat vanhurskaita ja toiset eivät. Niinpä toisten teot olivat oikeita tekoja ja toisten ei. Kerran ihmiset kysyivät Jeesukselta: ”Mitä meidän tulee tehdä, että tekomme olisivat Jumalan tekoja?” Jeesus vastasi: ”Uskokaa häneen, jonka Jumala on lähettänyt. Se on Jumalan teko.” (Joh. 6:28–29). ●

Eero Junkkaala

Teologian tohtori,
SRO:n raamattuteologi

Kutsu Jumalan valtakuntaan

LUUK. 9: 57–62

3. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 17.6.

Väkijoukko seurasi Jeesusta, joka vaelsi tiellä kohti uutta määränpäättä. Ilmeisesti Luukas on liittänyt nämä kolmen miehen tapaukset yhteen ja samaan kertomukseen niiden asiasisällön perusteella. Kyse ei siis ole välttämättä tapauksista samalla tiellä. Näiden kolmen tapauksen opetuksena on ”Kutsu Jumalan valtakuntaan”. Siis kysymys on Jeesuksen seuraamisesta, mitä se on ja mikä on sen hinta.

Ensimmäinen mies on Matteuksen kertomuksen mukaan kirjanoppinut (Matt. 8:19). Jeesuksen kysymykset ja hänen hen-

gellinen kypsyytensä olivat tehneet kirjanoppineisiin suuren vaikutuksen jo Jeesuksen käydessä temppeleissä 12-vuotiaana. Nyt Jeesus julisti lakia ja evankeliumia täynnä armoa ja totuutta (Joh. 1:14) niin kuin se, jolla on valta (Matt. 7:29).

Ehkä mies ajatteli, että Jeesukselta voisi oppia Jumalan sanan syviä totuuksia (Saarn. 7:25). Mies tulee Jeesuksen rinnalle ja sanoo haluavansa seurata Jeesusta, minne tahansa hän menisi, siis välimatkoista ja olosuhteista välittämättä. Jeesuksen kauheaa kärsimystietä ajatellamme ymmärrämme hänen innostuksensa täysin kypsymättömäksi. Hän muistutti kallioperälle heitettyä siementä, jolla ei olisi mitään mahdollisuuksia selviytyä. Tällaisia kevyitä ns. uskonratkaisuja tapahtuu tänäkin aikana johtuen hetken innostuksesta tai liiasta innosta tehdä käännynnäisiä. Ukko-Paavo oli tässä asiassa hyvin tarkka eikä halunnut johdattaa ihmisiä uskon tielle liian kevyesti.

Jeesuksen vastaus miehelle tuntui hänestä varmaan hämmäntävältä. Ollaan menossa jonnekin ”ei mihinkään”. Jeesuksella ei ollut yösijaa, kuten hänellä jo syntymänsä aikoihin ei ollut sijaa majatalossa. Vanha sanonta kuuluu: ”Totuuden puhujalla ei ole yösijaa.” Sama koskee myös Jeesuksen seuraajia. Harvoin he ovat saaneet julistaa evankeliumia kristallilamppujen valossa. He ovat saaneet piileskellä jonkinlaisina mörköinä katakombeissa, kallionkoloissa, metsissä ja kodeissa, mikäli niihinkään on uskallettu kokoontua. Monet Raamatun henkilöistä saivat kokea juonittelua ja vainoa kuten esimerkiksi profeetta Aamos (Aam. 7:10–13).

Jeesuksella olisi toki ollut joitakin ystäväkoteja, joihin hän olisi voinut majoittua, mutta jatkuva vaeltaminen aiheutti tuon tilanteen: ”Ihmisen Pojalla ei ole mihin päänsä kallistaisi.” Jeesuksen vastausta on tulkittu myös poliittiseksi. ”Taivaan

linnuilla” tarkoitettiin pakanakansoja kuten roomalaisia. Kettu symbolisoi ammonilaisia, jotka olivat Israelin vihollisia. Jos miehen suuri innokkuus johtui halusta nousta Jeesuksen rinnalla korkealle vallassa, se toive oli turha.

Tekstimme kaksi muuta miestä olivat oikeastaan edellisen, tuon liian innokkaan, vastakohtia. He estelivät kuten ihmiset yleensä. Teksti ei kerro, että isä oli juuri kuollut. Silloin hänen hautajaisensa olisi voitu järjestää ilman viivytystä juutalaisen tavan mukaan viimeistään seuraavana päivänä. Isä oli ilmeisesti vielä elossa. Viivytys olisi voinut olla kovinkin pitkäaikainen. Tässä asiassa meidän täytyy vain luottaa Jeesuksen arvioon tilanteesta. Kaikesta päättäen tuo vitkasteleva mies oli vaeltanut Jeesuksen seurassa jo pitkään, koska hän oli oppinut julistamaan evankeliumia. Se ei olisi tekstimme ensimmäiseltä mieheltä onnistunut.

Kolmas mies oli taakseenkatsojatyyppejä. Hän on kuin mies, joka yrittää kyntää suoraa vakoa katsoen samalla taakseen. Sellainen on käytännössä mahdotonta. Hänestä tulee mieleen Lootin vaimo, joka oli henkisesti sidoksissa kauniiseen kotiinsa ja ystäviinsä, jotka jäivät Sodomiaan. Hän katsoi taakseen kohtalokkain seurauksin. Tekstimme mies oli sidoksissa kotiväkeensä ja olisi halunnut viettää laatu-aikaa heidän kanssaan ennen evankelioimisreissuja. Tässä on yhteys Elisan kutsumiseen vanhan liiton puolella. Hän sai Elialta luvan käydä sanomassa jäähyväiset kotiväelleen (1. Kun. 19:19–21). Tietoisena tästä Jeesus toimi toisin. Hän halusi julistaa, että tässä on suurempi kuin Elia. Samoin se työ, johon hän on ohjaamassa, on monin verroin tärkeämpää, sillä ollaan pelastamassa sieluja.

Jeesuksen opetuksen mukaan hengellinen veljeys on usein syvempää kuin sukulaisuuteen perustuva. Hän antoi tästä itse hyvän esimerkin, kun hänen äitin-

sä ja veljensä tulivat hakemaan häntä kotiin (Mark. 3:34). Miten tämä käytännössä tapahtuu, on vaikea kysymys, perheen jäsenillä kun vain harvoin on sama hengellinen kutsumus kuin julistajalla. Lähetyskutsun saanut nuoripari voi joutua tavattoman suurten paineiden alle, kun heidän lähetystä ymmärtämättömät vanhempansa eivät hyväksy tällaista uravalintaa. Silloin tarvitaan esirukousta, hienotunteisuutta, hengellistä viisautta ja ennen kaikkea rakkautta. ●

Rauno Perälä

Eläkkeellä oleva matematiikan lehtori, pastori

Tien raivaaja

LUUK. 1: 57–66

JOHANNES KASTAJAN PÄIVÄ, JUHANNUSPÄIVÄ 23.6.

Juhannuspäivä on jouluihin liittyvä erityispyhä. Jeesus on päivän päähenkilö, vaikka on Johannes Kastajan muistopäivä. Johanneksen evankeliumin alku osoittaa, että Johannes Kastaja näki elämänsä ja tehtävänsä olevan täysin Jeesuksesta riippuva. Hän pyrki kääntämään seurassaan olevien katseen pois itsestään ja suuntaamaan sen Jeesukseen.

Johannes Kastajan vanhemmat, Sakarias ja Elisabet, olivat molemmat hurskaita. He noudattivat Herran käskyjä ja säädöksiä ja kuuluivat ilmeisesti niin sanottuihin maan hiljaisiin, jotka odottivat ”Israelin lohdutusta” ja ”Jerusalemien lunastusta”. Lapsen syntymä oli vanhemmille valtava ilon aihe. He pitivät sitä Jumalan lahjana, jollaisena jokaista lasta tulisi pitää. Johannes Kastajan syntymä oli myös vastaus vanhempien rukouksiin ja viesti Jumalan hyvydestä.

Jokaisen elämä on osoitus Jumalan hyvydestä. Hän tunsimme jo ennen syntymäämme. On kuitenkin ainutlaatuisia, että jonkun elämästä kerrotaan etukäteen,

niin kuin kävi Johannes Kastajan kohdalla. Profetiat ennustivat hänestä jo paljon ennen enkeli Gabrielin ilmestystä, kun Sakarias sai tietää Johannes Kastajan olevan Herran edelläkävijä, se ennustettu.

Raamatun mukaan Jeesuksella on ratkaiseva merkitys kaikkien ihmisten synty-miseen. ”Meillä on vain yksi Herra, Jeesus Kristus. Hänen välityksellään on kaikki luotu, niin myös meidät.” Syntien anteek-sianto, jota ei ole ilman Jeesusta, antaa mielekkyuden ja merkityksen elämälle. Syntiinlankeemuksesta huolimatta meidän on mahdollista saada pelastus ja ikui-nen elämä Jeesuksen kautta. Jumala ei luonut meitä kadottaakseen meidät vaan saadakseen pitää meidät yhteydessään. Siksi hän kutsuu meitä kääntymään ja us-komaan Jeesukseen. Hänen kauttaan löy-tyy Elämä.

Jeesuksen kautta Johannes Kastaja sai moninkertaisesti tarkoitusta elämälleen. Hänen lapsuudestaan ja nuoruudestaan ei kerrota juuri mitään. Hän syntyi kuu-si kuukautta ennen Jeesusta. Hän vart-tui niin, että Herran käsi oli hänen yl-lään. Vanhemmat rakastivat lasta, koska he rakastivat Jumalaa. Aikuisena Johan-nes Kastaja eli Jumalaan luottaen ja käyt-ti saamansa lahjat häntä palvellen. Hä-nen elämällään oli syvyyttä ja merkitystä, vaikka se oli mitä yksinkertaisinta elämää Juudean autiomaassa. Hänellä oli puku kamelinkarvoista ja vyötäisillään nahka-vyö. Hänen ruokanaan olivat heinäsiirkat ja metsähunaja.

”Mikähän tästä lapsesta tulee?” kysyt-tiin Johannes Kastajasta. Vastaus saatiin, kun hän astui ihmisten eteen ja täytti ainutlaatuisen tehtävänsä Jeesuksen edellä-kävijänä. Luukas toteaa, että Jumalan sa-na tuli hänelle autiomaassa. Johanneksen evankeliumissa puolestaan sanotaan, että oli Jumalan lähettämä mies, joka tuli to-distamaan valkeudesta, että kaikki usko-i-sivat siihen. Jeesus sanoi tulleen Valke-

udeksi. Johannes Kastajan suuri merkitys käy ilmi siitäkkin, että hänen toimintansa ajankohta määritellään tarkoin Raama-tussa. Keisari Tiberius, maaherra Pontius Pilatus, neljännesruhtinaat Herodes, Fi-lippus ja Lysania sekä ylipapit Hannas ja Kaifas olivat hänen aikalaisiaan.

Johannes Kastaja oli parannusjaar-naaja. Hän puhui vakavasti mielenmuu-toksen välttämättömyydestä pelastuk-sen asiassa. Ei riittänyt, että vedottiin esi-isien hurskauteen. Kansan uskonnol-lisia johtajia hän nimitti kyykäärmeitten sikiöiksi, koska he eivät neuvoneet ihmisiä oikealle tielle. Hän julisti, että pelas-tus on saatavissa siksi, että Jumala on tul-lut Jeesuksessa meidän lähellemme. Hän ei ole jäänyt kauaksi meistä. Suuret joukot tulivat kuulemaan Johannes Kastajaa. Hän kastoi heidät Jordanin virrassa kiinnittäen sekä oman että kuulijoittensa katseen Jee-sukseen. Ihmisten tunnustaessa syntinsä kaste julisti heille anteeksiannon. Juma-la antaa, mitä on luvannut. Ne, jotka us-kovat hänen sanaansa, syntyvät uudes-taan hänen lapsikseen. Jeesus antaa Pyhän Hengen hengellisesti kuolleelle. Johannes Kastaja oli täysin tietoinen siitä, että hän oli Jeesuksen edelläkävijä.

Jeesuskin tuli kastattamaan itsensä. Jo-hannes Kastajan tehtävä oli päättymässä. Messias itse oli tullut, eikä edelläkävijää enää tarvittu. Ihmisten huomion käänty-essä Jeesukseen Johannes Kastaja iloitsi. Jeesuksen suuntaan hän oli osoittanutkin. ”Katsokaa häntä!” Johannes Kastajan us-ko, nöyrä asenne Jumalan antaman teh-tävän edessä ja merkitys Jumalan työs-sä kuvastuivat Jeesuksen sanoista: ”Ei ole vaimoista syntyneitten joukosta noussut suurempaa kuin Johannes Kastaja.”

Lapsi on Jumalan lahja. Meilläkin on ol-lut alusta lähtien oma paikkamme Juma-lan suunnitelmissa. On vain yksi Johan-nes Kastaja. On vain yksi sinä ja yksi minä. Jumalan suunnitelman toteutumiseksi

meiltä kysytään samanlaista asennetta kuin oli Johannes Kastajalla. Hän uskoi ja luotti Jumalaan muttei ilman Jeesusta. Se, mitä Jeesus tahtoo, toteutuu, kun eletään häneen uskoen. Ytimestä käsin avautuu elämä. ●

Antti Herkkola
Kalvolan kirkkoherra

Kadonnut ja jälleen löytynyt

MATT. 9: 9–13

4. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 24.6.

Pyhän evankeliumissa on kaksi suurta pääasiaa. Ensimmäinen on ihmisen täydellinen kykenemättömyys omin voimin pelastua. Toinen on se, missä ”taivas hymyilee sinulle” (Luther), kun osoitat käytännössä todeksi Jeesuksen sanat: ”Armahtavaisuutta minä tahdon, en uhrimenoja.” Vain itse avun ja armon saanut oppii armahtamaan muita.

Jeesuksen opetus on vastaus fariseusten pahansuopaisuuteen kuten myös ihanissa vertauksissa Luuk. 15:ssä, jotka ovat nekin tämän pyhän tekstejä. Kadonnut ei löydä kotiin, ellei Hyvä Paimen häntä etsi ja löydä. Lattianrakoon pudonnut hopearaha ei voi löytyä eikä nousta, ellei Jumalan luuta lakaise. Tuhlaajapoika ei palaa, ellei hyvän Isän ja kodin muisto häntä vedä takaisin. Jeesus antaa opetuksen kaikille seuraajilleen, kuinka hänen vastustajiensa pahansuopaisuus voidaan kääntää voitoksi. Hänelle pahimpansa antaneille hän antoi parhaimpansa. Mutta sitä eivät voi vastaanottaa muut kuin oman pahuutensa nähneet. Helmiä ei heitetä sioille, jotka tallaisivat ne jalkoihinsa.

Päivän psalmin (32) valossa näemme, miten kadonnut löydetään ja löytää armon. Niin kauan kuin Daavid oli vaiti synnistään ja koetti salata pahoja tekojaan, hän koki sekä fyysistä että henkistä tuskaa. Jumalan pyhyys painoi hänet huutamaan tuskaansa, hänen armahduksensa

riemastumaan. Sama heprean verbi *kaasaa* on aivan vastakkaisissa merkityksissä. Kun ihminen saa pahat tekonsa anteeksi, Jumala pyyhkii ne pois. Tekstissä on heprean kielen sanaleikin omaista: *naashaa – kaasaa*, ’antaa anteeksi’ ja ’pyyhkiä pois’. Jakeessa 5 edellinen verbi on merkityksessä ’kätkeä, salata’. Kun ihminen itse koettaa salata syntinsä, Jumala kätkee kasvonsa. Hän on vaiti niin kauan, kuin ihminen on vaiti synnistään.

Vanhassa testamentissa on kauttaaltaan uskon paradokseja, jotka riistävät ihmiseltä omat ansiot. Kannattaa lukea rukouksen hengessä pyhän profeettatekstit. Jes. 57:ssä ovat rinnakkain särkynyt, harhautunut ihminen ja pyhä Jumala, joka haluaa parantaa ja ”antaa surevan huulille ylistyksen hedelmän”. Sama on Hoos. 14:ssä: synti on syössyt ihmisen onnettomuuteen ja sisäiseen yksinäisyyteen, orpouteen. Mutta Jumala itse asettelee katumuksen vilpittömiä sanoja langenneiden huulille. Syntien tunnustaminen on ”paras lahjamme” ja syvyydestä huutavan rukous uhrimme. Viitataan vielä Jeremian toistuviin paradokseihin: ”Minä käännän teidän kohtalonne.” Verbi *shuuv* on kahdessa merkityksessä: ”Minä käännän teidän poiskääntymisenne.” Tai edelleen: ”Paranna sinä minut, niin minä paranen. Auta sinä minua, niin saan avun. Sinua yksin minä ylistän.” (Jer. 17:14.)

Jeesus valitsi Leevi Matteuksen suureen tehtävään vastoin kaikkia ihmisten ennakkoajatuksia. Hän sai kunnian kirjoittaa ensimmäisen evankeliumin. Hän kuului ristin ryöväriin, syntisen naisen ja monien muiden kanssa ihmisten silmissä arvottomien joukkoon, joka oli kuitenkin arvollinen. Ryöväri ensimmäisenä sai maistaa ristin hyvää hedelmää, syntinen nainen fariseuksen huoneessa vakuutuksen anteeksiannosta. Jeesus ei jättänyt eikä jätä ketään entiseen tilaansa. Luuk:ssa onkin selventävä jatko Jeesuksen sanoil-

le: ”En minä ole tullut kutsumaan hurskaita vaan syntisiä, jotta he kääntyisivät” (Luuk. 5:32). Mieleenpainuva oli Jeesuksen lyhyt käsky (arameaksi): ”Leevi – levaa!” Leevi, seuraa minua (Luuk. 5:27).

Entiseen tilaansa jäivät vain syntiset fariseukset naistenhuoneessa ja myös Matteuksen kodin kynnyksillä. Heitä Jeesus käski tutkimaan Jumalan sanaa niin, että se voisi tutkia heitä: ”Menkää ja tutkikaa!” He luulivat tuntevansa sanan, mutta he eivät tunteneet Jumalaa, joka sanan on antanut (Joh. 5:39–40). He olivat kuin tuhlaajapojan vanhempi veli, joka luuli tuntevansa Isän tahdon. Mutta hän ei sitä tuntenut, koska hän ei tuntenut Isän sydäntä lapsiaan kohtaan. Isän rakkauden tunteminen saa aikaan rakkauden hänen lapsiaan kohtaan.

Farisealainen asenne on tavattavissa useinkin kirkon sisäpiireistä. Moni etäältä ja etäällä kutsun saanut voi kohdata kirkollisen omahyväisyyden, kun ei kuuluta jaloihin sukuihin. Sama piirre pesii myös herätysliikkeissä. Jeesuksen mukaan syntinen nainen sai paljon anteeksi ja rakasti paljon. Kirkon piireissä saa paljon anteeksi, jos kuuluu arvosukuihin. Ns. kolmannen polven degeneraatio on vakava vaara. Paavali voitti arvottomuuden tuntonsa ”isoisten apostolien” joukossa, koska hän tiesi, mihin tehtävään hänet oli kutsuttu. Hän ei valinnut eristäytymisen ja loukkaantumisen tietä vaan suostui kaikkien palvelijaksi. Mutta se vaati riippumattomuutta ihmisistä, jotta hän voi heitä auttaa ja voittaa (1. Kor. 9:19–23). ●

Erkki Ranta

Kärsimys ja kääntymys

LUUK. 13: 1–5

5. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 1.7.

Tämä kertomus nostaa esille kaikkia ihmisiä koskettavan kärsimyksen ongelman. Ihminen kysyy, miksi Jumala sallii

kärsimyksen. On selvää, että osa tuskaista ja pahasta maailmassa on sellaista, että ihminen itse on aiheuttanut sen itselleen ja toisille. Sellaista oli myös maaherra Pilatuksen julmuus. Tiellä kulkevien pyhiinvaeltajien korviin kaikui Jerusalemissa outoja tietoja, jotka järkyttivät. Pilatus oli pannut Jerusalemissa toimeen kauhanteon: hän surmautti temppeelialueella ihmisiä, jotka olivat tulleet sinne uhraamaan. Pilatus oli tunnettu väkivaltaisesta ja oikukkaasta vallankäytöstään. Taustalla lienee kuitenkin Galileassa kytenyt uskonnollis-poliittinen selotismi, ”kiivailu”. Siksi Pilatuksen miehet tarkkailivat Galileasta Jerusalemiin tulevia, ettei heissä ollut Roomaa vastaan kapinoivia. Tehokas salainen poliisi ja uutтерat ilmiantajat iskevät helposti myös viattomiin pyhiinvaeltajiin. Näin nyt oli käynyt. Ei ollut mikään ihme, että tapaus kuohutti juutalaisia. Miksi Pilatus teki näin? Mitä pahaa nämä galilealaiset olivat tehneet?

Jeesus kysyy, olivatko Jerusalemissa uhriksi joutuneet ihmiset suurempia syntisiä kuin kaikki muut galilealaiset, koska he saivat tuollaisen lopun. Raamatun nykylukija saa tästä ohjeen, että on oltava hyvin hidas langettamaan tuomioita. Ihmisiä kohdanneista onnettomuuksista ei saa päätellä liikaa.

Jeesus selvästi sanoutuu irti sellaisesta ajattelusta, että onnettomuksiin, kärsimykseen tai jopa tuhoon joutuneet ihmiset olisivat olleet syntisempiä kuin muut. Kärsimyksen ongelmaa ja logiikkaa ei voi näin ratkoa. Sitä me ihmiset usein kuitenkin yritämme, kaikesta siksi, että tuntisimme itsemme paremmiksi ja jalommiksi. Niin helposti syytämme kaikkea toisia. Jeesuksen sanoma on kuitenkin toinen ja kaikille sama: ”Kääntykää! Tehkää synneistänne parannus!”

Herra Jeesus ottaa toisenkin esimerkin. Jerusalemin Siloan kaupunginosassa oli hiljattain kaatunut torni, jonka

sortumisessa 18 ihmistä oli saanut surmansa. Tapaus oli sattunut lähellä sitä Siloan allasta, josta suuri osa kaupunkilaisista haki juomavettä. Ensiksi mainitussa onnettomuudessa kuoli galilealaisia. Tässä toisessa turmassa kuoli jerusalemilaisia. Olivatko sitten nämä menehtyneet syyllisempiä kuin muut? Eivät olleet. Äkkikuolema ei ole erityisen suuren syntivelan maksamista.

Molemmat esimerkit tulivat enteiksi: pian galilealaisia kuoli joukoittain **Vespasianuksen** miekkaan, ja jerusalemilaisia jäi raunioihin, kun kaupungin rakennukset sortuivat **Jukka Thurénin** mukaan. Parannushuutoa ei kuultu eikä toteltu.

Uudelleen siis Jeesus vielä sanoo: ”Yhtä lailla te kaikki olette tuhon omat, ellette käänny.”

Mitä on ”kääntyminen”? Tunnustuskirjoissa sanotaan, että termejä kääntyä ja tehdä parannus Raamattu käyttää laajassa ja suppeassa merkityksessä. Tässä Luuk. 13:ssa sitä käytetään kokonaisilmaisuna, joka sisältää sekä katumisen että evankeliumiin uskomisen. Toisella kerralla, kun erikseen mainitaan Raamatussa kääntymisestä ja evankeliumiin uskomisesta, se on suppeammassa merkityksessä.

Kerrottu ei ole ristiriidassa Uuden testamentin rakkauden sanoman kanssa. Me kaikki ihmiset olemme syntyneet langenneita ja rikkoneita. Meidän kuolintapamme ovat erilaiset. On hyvä, ettemme tiedä kukaan sitä etukäteen. Sen kuitenkin tiedämme, että Jeesus Kristus tuli maailmaan sovittamaan meidän kaikkien synnit ja tuomaan meille pelastuksen. Jumalan antoi Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi. Siksi katukaamme syntejämme, kääntykäämme ja uskoamme evankeliumi!

Evangelisen herätysliikkeen isä **F. G. Hedberg** taisteli aikansa pietistien kanssa muun muasta siitä, ettei kääntymistä saa ymmärtää sellaiseksi, jossa pääpaino olisi

ihmisen tekemisessä. Parannuksen tekeminen ei ole tekemistä vaan mielen muuttamista. Muuttakaa mielenne itsestänne ja oma käsityksenne Jumalasta. Nähkää, että me ihmiset olemme läpikotaisin turmeltuneita. Mutta kääntykää katsomaan myös sitä, että Jumala ei ole kosta hautova hirmuhallitsija vaan Kristuksessa rakas Isä. Kääntykää uskomaan syntien anteeksisuuteen, Jumalan armoon.

Toinen herätysjohtaja, **C. O. Rosenius**, kirjoitti: ”Oikea parannus on siis tyytyväisyyttä omaan parannukseensa, niin, se on sellainen kovuuden ja suruttomuuden, tämän sisimmän ja syvimmän turmeluksen tuntemista, että sinun on pakko – tuomita itsesi kovaksi, suruttomaksi, kadotetuksi ja tuomituksi. Vasta silloin Kristuksen veri saa sen kunnian, että se yksin pelastaa sinut.”

Sen, joka on saanut syntinsä anteeksi, ei tarvitse pelätä tulevaisuutta. Olemme lunastettuina, kastettuina, uskovina, armoon luottavina Vapahtajamme turvissa, hänen, joka myös sanoi: ”Katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.” ●

Seppo Suokunnas

TT, dosentti, Hakunilan seurakunnan eläkkeellä oleva kappalainen

Palvelukseen halutaan

MARK. 3: 13–19

APOSTOLIEN PÄIVÄ 8.7.

Sinulla on yksi elämä. Mitä ajattelit tehdä sillä? Urheilusta tai laulajista innostuneita sanotaan faneiksi. Jeesuksesta innostuneita sanotaan fanaatikoksi. Eräs mies kantoi festareilla julistetta: ”Olen Jeesuksen hullu.” Ihmiset hymyilivät miehelle sääliä mutta vakavoituivat, kun lukivat miehen selkäpuolen tekstin: ”Kenen hullu sinä olet?”

Jos ajattelit käyttää elämäsi omaisuuden kartuttamiseen tai itsesi toteuttami-

seen, unohda tämä saarna. Mutta jos kysyt, mitä voit tehdä ihmisten hyväksi, kuuntelee lisää. Jos uskallat ajatella, että kenties Jumalalla on jokin suunnitelma ja tarkoitus elämäsi, pysähdy ja mieti ennakkoluulottomasti juuri nyt. Luukas kertoo, että ennen apostoliensa valintaa Jeesus oli koko yön rukoilemassa (Luuk. 6:12). Rukoile sinäkin ja kysy: ”Mitä tahdot Jeesus, että elämälläni tekisin? Jos sinä tahdot elämäni ja voit käyttää sitä johonkin tarkoitukseen, aavistan, ettei mikään muu tarkoitus voi koskaan tyydyttää sieluani.”

Kreikasta johdettu sana apostoli merkitsee ’lähetettyä, sanansaattajaa, lähettimestä’. Jeesus valitsi 12 apostolia tehtävään. Heidän osansa oli ainutkertainen, mutta lähetystyö jatkuu. Yhä Jeesus kutsuu: ”Tulkaa” ja lähettää: ”Menkää.” Miksi ihmeessä kaikkien on saatava kuulla evankeliumi? Koska vain se muuttaa tämän mielettömän maailman mielekkääksi ja antaa elämälle tarkoituksen ja päämäärän. Ilman Raamatun ihmeellistä pelastussanomaa jatkuu katkeamaton lähetysten virta synnytyslaitoksilta haudankaivajille vailla mieltä ja tarkoitusta. Vain Raamatussa puhuva Jumala voi vastata levottomuutemme rauhoittavasti suuriin kysymyksiimme: ”Mistä tulet? Miksi täällä olet? Mihin menet?” Meillä on Isä, joka haluaa lapset kotiin.

Opetuslapsijoukko oli hyvin tavallisia ihmisiä. Jaloimmat heistä olivat naisia, joista evankeliumit puhuvat kauniisti ja joiden joukosta tulivat myös ensimmäiset Jeesuksen ylösnousemuksen todistajat (Luuk. 8:2,3). Opetuslapset olivat uusia ihmisiä vanhoissa ympyröissä, sillä valtaosa heistä eli perheensä parissa (jonne Jeesus heidät usein nimenomaisesti lähetti) entisissä tehtävissään, mutta heidän elämänsä tarkoituksensa oli järjestyttävän poikkeava juutalaisesta hurskaudesta ja sioikkulttuurista. Usko Jeesukseen oli tuonut kokonaan uutta heidän elämänsä. Sen seurauksena he olivat muutosvoima ym-

päristössään, minne menivätkin (Ap.t. 8:1; 11:19–21).

Huomiota kiinnittää, ettei opetuslapsista apostolien joukkoon valittu yhtään naista. Tämä loukkaa nykyistä tasa-arvoajatteluamme, joka näkee tasa-arvon toteutuneen silloin, kun kaikilla on mahdollisuus samoihin tehtäviin. Rakkauden Herra ei varmasti olisi mukautunut mihinkään aikansa vääryyteen kuten naisen syrjimiseen. Jeesuksen suoritti valintansa rakkaudesta ja kunnioituksesta naista kohtaan, ei niiden puutteesta, mikä kyllä oli tuolle ajalle ominaista. Kristityt ovat alusta alkaen ymmärtäneet, että Jeesuksen apostolinvalinnalla on vaikutuksensa seurakunnan pastorin virkaan, joka on apostolaatin jatkoa. Jeesus tahtoi kunnioittaa luomaansa erilaisuutta. Niin kuin perheessä seurakunnassakin on äidin virka ja isän virka. Jeesus tiesi lähettävänsä apostolinsa sotaan kirkon historian tuntemin seurauksin. Eihän Suomessakaan lähetetty naisia eikä lapsia sodan eturintamaan, ei väheksymisestä, vaan kunnioituksesta ja rakkaudesta heitä kohtaan. Tämän päivän pastorit eivät edes tajua, että käynnissä on taistelu ihmisistä ja heidän ikuisesta kohtalostaan, puhumattakaan siitä, että heistä olisi itsensä alttiiksi antaviksi taistelijoiksi seurakunnan sisältä nousevia harhaopettajia ja ulkopuolelta tulevia mukautumisvaatimuksia vastaan. Nykyisin taistelu on siirtynyt parlamentteihin, synodeihin, median kentille ja oikeuslaitosiin. Toki tiedämme, että nykyisinkin monet papit ovat vainottuina johtaessaan seurakuntaansa ja pitäytyessään raamatulliseen uskoon ja elämään.

Apostoleista Pietari on eniten esillä, mutta ei olisi häntä ilman hänen veljeään Andreasta, ja paljon oli tapahduttava, ennen kuin tuuliviiristä kasvoi kallio. Monet uskovat antavat mieluummin 100 euroa lähetystyölle kuin kertovat evankeliumin sukulaiselle tai kutsuvat työtoverin

hengelliseen tilaisuuteen. Boanerges-veljekset ovat oma lukunsa. Jaakob oli apostoleista ensimmäinen marttyyri v. 41. Hänen veljensä Johannes kuoli joukon viimeisenä. Matteus, miehittäjävallan nöyrä virkamies, ja Simon, antiroomalainen vapaustaistelija, tuskin olisivat valinneet toisiaan. Varovaisen Filippoksen, vilpittömän Natanaelin ja epäilijä Tuomaan myös tunnumme – niin myös Juudas Iskariotin, jonka kohtalo on tehnyt meidät varovaisiksi tekemään numeroa syrjäytyneiden auttamisesta.

Voiko aikuisuuteen ehtinyt ihminen vielä muuttua? Salaisuus oli siinä, että Jeesus oli heidän kanssaan. Kukaan ei voi olla Jeesuksen eikä hänen ystäviensä seurassa kolme vuotta muuttumatta. Voit kokeilla yhden kirkkovuoden pyhä pyhältä Jumalan sanan kuuloon saapumalla. Kun Jeesus kutsuu jonkun seuraajakseen, hän kutsuu tämän myös edustajakseen. Ensin kohtaat taistelun siitä, lähteäkö seuraamaan häntä, ja sitten taistelun siinä, eläkö itselle vai Kristukselle. ●

Keijo Rainerma

Rakkouden laki

LUUK. 6: 27–31

7. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 15.7.

Päivän evankeliumi kuuluu teksteihin, joista monet nykyisin mielellään saarnaavat. Kohtahan opettaa mitä suurinta lähimmäisenrakkautta, valtavaa altruismia, joka panee elämänsä alttiiksi toisen tähden. Tästä on helppo löytää luontevia linkkejä niin yhteisvastuukeräykseen kuin kansainväliseen katastrofiapuunkin.

Samalla päivän evankeliumista on evankeliumi hyvin kaukana. Tämä on mitä kovinta ja ankarinta lakia. Jumala käskyy tekemään tekoja, jotka ovat lankeemuksenalaisessa maailmassa elävälle ihmiselle vastenmielisiä ja täysin luonnottomia. Tämä ylittää rajusti Jumalan

vaatimuksen rakastaa lähimmäistä niin kuin omaa itseä. Kaikki Jeesuksen esimerkit päivän evankeliumissa julistavat: ”Rakasta lähimmäistäsi enemmän kuin itseäsi ja pane pahantekijän tarpeet omien luonnollisten tarpeittesi edelle!” Tässä ei anneta ylimääräistä paitaa palelevalle, vaan annetaan ainoa paita päältä sille, joka varastaa takkisi!

Aika harvat niistä saarnaajista, jotka kehottavat päivän evankeliumiin vedoten noudattamaan tätä käskyä, ovat valmiit itse sitä tositilanteessa noudattamaan. Itse olisin henkilökohtaisesti aika varovainen suosittelemaan, saatikka velvoittamaan ihmisiä toimimaan kirjaimellisesti Jeesuksen tässä antaman ohjeen mukaisesti, koska on aika epävarmaa, että kykenisin tai edes haluaisin noudattaa tätä kovaa sanaa tositilanteessa. Jos joku haluaa lainata autoani, olen kyllä kiinnostunut siitä, että saan sen myös takaisin ja mielellään tankattuna, kiitos. Jos joku kadulla käy repimään takkia päältäni tai lyö poskelle, en taatusti ryhdy riisumaan paitaa enkä kääntämään toista poskea. Valitettavasti lähempänä lienee se vaihtoehto, että ryhdyn tukkanuottasille moisen rettelöitsijän kanssa. Ei liene aivan suositeltavaa sekään, että holtittomasti ja sinisilmäisesti annamme palkkamme pois kenelle tahansa, joka sitä keksii pyytää.

Tässä Jeesus poikkeaa meistä. Kun hän kehottaa sietämättömän kovaan ja ihmisluonnon vastaiseen lähimmäisenrakkautteen, hän seisoo itse sanojensa takana. Kaiken, mihin hän meitä kehottaa, hän itse tekee. Hän rakasti vihamiestään. Hän siunasi ristin tuskissaan niitä, jotka häntä parjasivat (Luuk. 23:34). Hän käänsi poskensa lyötäväksi ja selkensä ruoskittavaksi (Jes. 50:6: ”Selkäni minä annoin lyötäväksi, poskieni parran revittäväksi, en peittänyt kasvojani pilkalta ja syljeltä”; vrt. Joh. 19:1–3). Hän antoi viedä niin viitansa kuin paitansakin (Matt. 27:35; Mark.

15:24; Luuk. 23:34; Joh. 19:23–24). Kaiketta luopuneena hän antoi vähän omaisuutensa lisäksi pois koko elämänsä (Luuk. 23:46).

Tässä onkin sitten se päivän evankeliumista puuttuva evankeliumi. Sen, mikä meiltä puuttuu, Jeesus on itse täyttänyt synnittömässä elämässään ja pyhässä ristinkuolemassaan. Kerran opetuslapset ihmeissään kysyivät häneltä: ”Kuka sitten voi pelastua?” Jeesus katsoi heihin ja sanoi: ”Ihmiselle se on mahdotonta, mutta Jumalalle on kaikki mahdollista” (Matt. 19:25–26). Tässä ollaan pelastuksemme ytimessä. Meidät on aivan todellisesti kutsuttu tekemään hyvää toisille ihmisille, myös niille, jotka ovat epämiellyttäviä, epäoikeudenmukaisia ja vihamielisiä meitä kohtaan. Elämämme tärkein asia ei kuitenkaan ole, kuinka hyvin olemme tässä onnistuneet. Elämämme tärkein asia on, että Jeesus on kuollut puolestamme ja virellään avannut meille tien ikuiseseen elämään. Vaikka teemme kaikkemme ollaksemme Jeesuksen kaltaisia, löydämme itsestämme myös vihaajan, poskelle lyöjän ja anastajan. Hänestä me löydämme viattoman uhrin, laupeuden, armahduksen ja levon synnin raskauttamalle sisimmälle. ●

Lauri Vartiainen

Raamattuopiston vararehtori

Kirkastettu Kristus

LUUK. 9: 28–36

KIRKASTUSSUNNUNTAI, KRISTUKSEN KIRKASTUMISEN PÄIVÄ 22.7.

Kirkastussunnuntaita on vietetty Ruotissa ja Suomessa jo 1500-luvulta lähtien 7. kolminaisuudenpäivän jälkeisenä sunnuntaina (nykyisin 8. sunnuntai helluntaista). Kirkastuminen oli Kristuksen elämän taitekohta. Apostolit saivat omin silmin nähdä hänen jumalallisen suuruutensa ja kuulla Jumalan äänen.

Kuusi päivää aikaisemmin Pietari oli tunnustanut Jeesuksen olevan Voideltu, Messias. Mooses oli aikoinaan ennustanut hänen kaltaisensa profeetan tulosta, jota Israelin kansa noina aikoina odotti kiihkeästi (5. Moos. 18:18; Joh. 1:21).

Syy siihen, miksi Jeesus otti kolme oppilastaan mukaan vuorelle, liittyneekin suoraan Moosekseen. Kun Mooses aikoinaan sai Jumalalta kutsun kiivetä Siinain vuorelle, Jumala mainitsi nimeltä kolme ihmistä, jotka Mooseksen tuli erityisesti ottaa vuorelle mukaansa: Aaron, Nadab ja Abihu (2. Moos. 24:1).

Kirkastuminen liittyi läheisesti Jeesuksen kuolemaan. Evankelistoista vain Luukas kertoo Elian ja Mooseksen keskustelleen vuorella juuri Jeesuksen kuolemasta. Kaikissa synoptisissa evankeliumeissa kirkastusvuorikokemus liittyy läheisesti Pietarin tunnustukseen, että Jeesus on luvattu Messias. Sen tunnustuksen jälkeen Jeesus kaikkien synoptikkojen mukaan alkaa puhua kuolemastaan.

Miksi kirkastuminen tapahtui juuri tuolloin? Ajankohtaan liittyy tietty loogikka. Jeesushan oli siihen asti saarnojen ja tunnustekojen avulla koettanut saada ihmiset näkemään, että hän oli Vanhasa testamentissa luvattu Messias, se, jonka esikuvia olivat olleet niin Mooses kuin Eliakin. Kirkastusvuorella totuus, joka oli ollut jo aikaisemmin nähtävillä hänen puheissaan, paljastetaan myös silminnähtävällä tavalla.

Miksi juuri Mooses ja Elia olivat mukana?

Mooseksen läsnäolo on ymmärrettävää. Jeesus oli ns. toinen Mooses, joka Vanhasa testamentissa oli ennustettu tulevaksi. Mooses oli yhtä aikaa kansan johtaja, profeetta, pappi, tuomari sekä välittäjä ihmisen ja Jumalan välillä. Hänen kauttaan Jumala myös ilmaisi tahtonsa ihmisille. Sitä kaikkea, mutta paljon suuremmassa määrin on tietysti myös Jeesus Kristus. Näin

Mooses oli monessakin mielessä ennakkokuva Herrasta Jeesuksesta. Mooses tosin jäi syntinsä takia Jordanin itärannalle. Jeesus sen sijaan johdattaa omansa perille asti. Sekä Moosesta että Jeesusta voi kutsua kansan pelastajaksi (Ap.t. 7:37).

Miksi Elia oli mukana? On oletettu, että hän edustaisi profeettoja, kun Mooses edustaa lakia, mutta selitys ontuu, koska Elia ei ole varsinaisissa profeettakirjoissa mukana lainkaan. On myös huomautettu, että sekä hän että Mooses olivat ne Vanhan testamentin profeetat, joille Jumala ilmestyi Horebin eli Siinain vuorella.

Hyvä on tietää, että Jeesuksen maanpäällisen elämän aikoina juutalaisuudessa oli kehittynyt oppi, jonka mukaan Mooses ei Elian ja Henokin tapaan kuollut lainkaan. 5. Moos. 34:n mukaan Mooses kyllä kuoli, mutta koska Raamattu kertoo Jumalan haudanneen hänet, juutalaiset oppineet olivat kehittäneet ajatuksen, että Mooses otettiin taivaaseen kuolemaa näkemättä.

Edelleen juutalaisuudessa odotettiin Mooseksen ja Elian paluuta ennen Messiaan tuloa. Ehkäpä nämä syyt yhdessä selittävät Elian mukanaolon.

Suurmiesten läsnäolo kertoo toki siitäkin, ettei aika ole Jumalalle mikään ongelma. Hän voi järjestää tapaamisia yli tuhat vuotta aikaisemminkin eläneen ihmisen kanssa!

Kirkastusvuoren tapahtumasta kertoo myös 2. Piet. 1:16–18.

Kirkastusvuorella kolme opetuslasta näki hetken ajan taivasten valtakunnan toteutuneena pienoiskoossa. Sinne he näkivät Jeesuksen saapuvan.

Täällä maan päällä elämme vielä armon valtakunnassa. Se tarkoittaa, ettemme voi vielä nähdä lopullista päämääräämme. Sitä katsotaan vasta uskon silmälasein. Sen sijaan kirkkauden valtakunnassa ei enää uskoa tarvita, sillä siellä usko vaihtuu näkemiseksi. Siellä Jeesuksen seuraajat tule-

vat osallisiksi samanlaisesta kirkkaudesta kuin Jeesuksella oli kirkastusvuorella. Näky oli lupausta siitä, mitä opetuslapsiakin oli odottamassa.

Tämän ajan joudumme kiusauksiin päästä katsomaan armon valtakunnasta kirkkauden valtakuntaan. Seurauksena on ollut monia harhaoppeja. Jumala ei ole tahtonut sitä rajaa avattavan vielä. Meidän osamme on tyytyä kaikkeen maan päällä olevaan epätäydellisyteen. Sen keskelle ovat kuitenkin tulleet taivaasta Jumalan lupaukset. Niiden varassa voimme jo nyt uskon silmin katsella myös lopulliseen päämäärään. Siksi se erityinen kokemus, jonka Jumala antoi kolmelle opetuslapselle, on tarkoitettu myös meille lohduksi ja varmuudeksi lopullisesta pelastuksesta. ●

Jukka Norvanto

Totuus ja harha

MATT. 7: 24–29

9. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 29.7.

Tekstimme tulee elävämmäksi, jos paltutamme mieleemme sen 20-metrinen tsunamin, joka iski Japanin rannikolle maaliskuussa 2011. Jeesus kertoo tämän pienen vertauksen vuorisäärnansa päätteeksi. Tuossa puheessa hän oli opettanut käskyjen oikeaa tulkintaa ja Jumalaan luottamista.

JAKEET 24, 26: VERTAUS

Miättikää eri syitä, miksi toinen tekstimme rakentajista ei tehnyt ollenkaan perustusta taloonsa, vaikka oli rakentamassa sitä ”tsunamialueelle”.

Millainen on ihminen, joka pitää talon julkisivua tärkeämpänä kuin sen perustusta?

JAKEET 24, 26: SOVELLUTUS

Koettakaa keksiä yhtäläisyyksiä talon ja ihmiselämän välillä.

Mitä tarkoittaa käytännössä, että joku rakentaa elämänsä ”hiekalke”?

Mitä mieltä olet seuraavasta väitteestä: ”Jokainen ihmiselämä on jonkin sanan (ideologian) varaan rakennettu”?

Millaisten sanojen (= ideologioiden) varaan suomalaiset ovat rakentaneet elämänsä viimeksi kuluneiden sadan vuoden aikana? Miten noille ideologioille on käynyt?

JAKEET 25, 27: MYRSKY

Mitä Jeesus tarkoitti tulvalla ja myrskyillä (tsunamilla), joka iskee ihmiselämään?

Tämän vertauksen mukaan myrskytuuli iskee yhtä lailla niiden elämään, jotka noudattavat Jeesuksen sanoja, kuin niidenkin, jotka eivät niitä noudata. Miksi uskoviakaan ei säästetä elämän hirmumyrskyltä?

Miten luulet selviäväsi tilanteesta, jos juuri se ”tsunami”, jota eniten pelkää, iskee elämäsi?

Mitä yhteistä on kuolemalla ja tsunamilla?

Miten voisimme varautua ”tsunamin” tuloon?

Mikä Jeesuksen sana on auttanut sinua henkilökohtaisesti elämäsi myrskyissä?

JAKEET 25, 27: TALON SORTUMINEN
Mitä tapahtuu ihmiselle, jonka talo sortuu (konkreettisesti)?

Mitä tapahtuu ihmiselle, jonka ideologia ei kestä elämän hirmumyrskyjä?

Mitä tapahtuu kansakunnalle, joka hylkää Jumalan sanan kalliopohjan?

JAKEET 24, 26: JEEUSKUN SANAT

Miksi pelkkä Jeesuksen sanojen kuuleminen ei riitä elämän perustaksi? Miksi tarvitaan myös niiden mukaan toimimista?

Vuorisaarna oli kuulemassa paljon kansaa. Mikä voisi olla syynä siihen, että yksi kuulijoista toimi Jeesuksen sanojen mukaan, toinen ei?

Kumpaan näistä kahdesta ryhmästä sinä katsot kuuluvasi? (Voit vastata myös hiljaa mielessäsi.)

JAE 25: KALLIOPOHJA

Voitko sanoa, että vuorisaarna on elämäsi kallioperustuksena? Miksi voit? Miksi et voi?

Paavali sanoo (1. Kor.10:4): ”Tämä kallio oli Kristus.” Mikä ero on, kun koettaa rakentaa elämänsä Jeesuksen käskyjen (eli lain) varaan tai evankeliumin lupauksen varaan?

JEEUSKUN ELÄMÄN HIRMUMYRSKY
Miten Jeesus itse suhtautui siihen ”tsunamiin”, joka iski hänen elämänsä sen viimeisten päivien aikana? Muistelkaa hänen kärsimyshistoriaansa ja miettikää, mikä oli hänen elämänsä kalliopohja? ●

Mails Janatuinen

Lehtori, FM, Lähetysyhdistys
Kylväjän työntekijä Japanissa

Leipää vai lyöntejä Herran huoneessa

LUUK. 12: 42–48

10. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 5.8.

Isännän, Ihmisen Pojan, Jeesuksen tulemisen odotus on se suuri tausta, jolle vertauskuvat odottavista palvelijoista ja uskollisesta taloudenhoitajasta asetetaan. Vastaamme varmuuden vuoksi tekstiä edeltävään Pietarin kysymykseen, ketä tarkoitetaan: Meitä! Tätä kirjoittaessani otsikot kuuluttavat ”Kirkko isännöi viini-iltaa.” Toki juopottelun lomassa voi virsikin raikua. Ehkä kirkko tarjoaa viinit ja sisäasiainministeriö virret?

Apostolinen usko ja saarna tiivistyivät kolmeen pääkohtaan: Kristus on kuollut puolestamme, Jumala on herättänyt Jeesuksen kuolleista, odotamme hänen toista tulemistaan. Ellei Jeesuksen odotettavissa oleva tuleminen ole sellainen

käännekohta, joka käynnistää oikeasti vanhan pimentyneen ja mädäntyneen maailman purkamisen ja uuden taivaan ja uuden maan luomiseen johtavan tapahtumaketjun ja josta Raamattu niin paljon puhuu, niin palvelijoiden kuin taloudenhoitajienkin puuhastelu maailmassa, kirkosta puhumattakaan, on vailla todellista merkitystä. Me olemme tomu mutta silti henkäys historiaa. Kuinka suurta onkaan silloin, että kristillinen uskomme kiinnittyy historiaan eikä ole vain aate. Jumala loi maailman mahdolliseksi ihmisen tulla, likasi kätensä luodakseen ihmisen, ihminen lankesi syntiin paratiisin olosuhteissa, ja Jeesus lunasti verensä hinnalla yhtenä historian perjantaina kaikki ikuisen kadotuksen ansainneet. Elämmekö juuri nyt historian suurimman perikadon mutta myös sen suurimman toivon täytymisen kynnyksellä? Sillä kynnyksellä on saarnaaja, joka käy jakamaan muona-anosta palvelusväelle.

Ennen kansa yritti salata papeilta, kuinka vähän se uskoi. Nyt on päinvastoin. Ymmärrämme Jeesuksen puhuvan seurakunnan kaitsijoille (Joh. 21:17). Uskollinen ja viisas *oikonomos* (taloudenhoitaja) huolehtii *therapeian* (palvelusväki) hyvinvoinnista. Ei riitä, että villat keritään (kirkollisvero maksetaan). Lauma on kaittava illaksi kotiin. Tarvitaan jaettavaa, vahvat ja luotettavat talon eväät. Omat eväät eivät riitä. Jumalan sanasta elää paimen itse. Sillä hän ruokkii lauman. Paimen ei jää itse eikä jätä laumaa syntiin. Meidän aikamme seurakunnan palvelusväen esimiehet ja opettajat ovat alkaneet uskoa, että asiassa on tapahtunut erehdys eikä isäntä tule ollenkaan. Kaitsijan valvomattomuuden ulospäin näkyvät merkit ovat usein ne, jotka Paavalin paimenkirje erityisesti mainitsee: Suhde puolisoon, rahaan ja alkoholiin ei ole enää laumalle esikuvallista (1. Tim. 3:2–7). Sananpalvelijan korkean kutsumuksen ja elämän välillä on

ristiriita, joka turhentaa julistetun sanoman. Uskollisimmat palvelijoista ja palvelustyöistä – erikseen mainittuina, koska on eri tehtävät – alkavat tuntea olonsa ahtaaksi. Sen sijaan, että he saisivat kannustettuina armolahjojensa mukaan palvella, he saavatkin iskuja. Syynä sieluja ruokkivan sanan puutteeseen, kirkon sisäisiin riitoihin ja uskollisten palvelijoiden väkivaltaiseen kohteluun on Herran tulemisen odotuksen herpaantuminen. ”Isäntä ei tule vielä pitkään aikaan.” Isäntä ja hänen sääntönsä joutavat mennä. Taloudenhoitajat asettavat omat sääntönsä ja alkavat isännöidä. Jos elämän luotettavat ja muuttumattomat arviointiperusteet kadotetaan, häipyvät näkyvistä myös turvallinen kulkureitti, katoaa kokonaisuuden ja tarkoituksen horisontti.

Jeesuksen tulemisen odotus on elävän seurakunnan tuntomerkki. Kristitty tekee kaikkensa, että hänellä aina olisi loukkaamaton omatunto (Ap.t. 24:16) ja monet liittyisivät Herran odottajiin. Siellä, missä odotus lakkaa, ei olla kovin tarkkoja omasta eikä toisten elämäntavasta. Jeesus puhui paljon tulemisestaan, joka voi tapahtua millä hetkellä tahansa. Jo Uuden testamentin vanhimmat kirjat tuntevat kristittyjen huolestumisen Herran tulon viipymisestä (1. Tess. 4:13–18). Johanneksen ilmestyksen aikoihin tämä ”ensirakkaus” oli jo hylätty. Siksi oli tehtävä parannus (Ilm 2:4,5). Pietari tunsii pilkkapuheet Jeesuksen tulon viipymisestä ja sanoi odotusajan olevan Jumalan pitkämielisyyttä (2. Piet. 3:3–14).

Lopulta Jeesus puhuu yksinomaan palvelijasta, jonka ymmärrämme hänen opetuksestaan tarkoittavan sekä yhteiskunnan että seurakunnan johtamista (Matt. 20:25–28). Jumala, ihmisyys ja vastuu ovat kuin kolmion kulmat sidoksissa toisiinsa. Ilman Jumalaa ei olisi täyttä vastuutakaan. Jumala katsoo kansaa ja seurakuntaa niiden johtajien läpi. Siksi heidän vastuunsa

on erityinen. Kirkon johtajien vastuu on suurin, koska elämän tärkeät kysymykset ovat syvimmästään teologisia kysymyksiä. Jos jollakulla on vahva kristillinen vakumus, voidaan ennakoida, mihin suuntaan hän valinnoissaan kulkee. Ellei Raamatun perustaa ole, voi ihminen olla hyvin altis hetkellisille vaikutteille. Jo saatavilla oleva välitön mielihyvä, etu tai julkisuuden ja enemmistön paine voivat johtaa ratkaisuihin, jotka aika on osoittava tuhoisiksi ja monille kärsimystä aiheuttaviksi. Jos Isännän periaatteista luovutaan, kohdistuvat luopujien iskut yleensä pahimmin niihin, jotka vielä tohtivat pitää kiinni siitä, mitä Isäntä sanoi. Isännän tahto on sittenkin enemmän ja tärkeämpi, sillä voi sitä, jota Isäntä iskee! ●

Keijo Rainerma

Etsikkoaikoja

MATT. 11: 20–24

11. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 12.8.

Matteuksen evankeliumin luvut 11–12 kertovat siitä, miten eri tahot reagoivat Jeesukseen. Sekä Jeesuksen opetukset (luvut 5–7) että teot (8–10) vaativat meiltä reaktiota. ”Mitä ihmiset hänestä sanovat? Kuka minä teidän mielestänne olen?” (16:13–16.) Jumala etsii ja kutsuu ihmisiä ja haastaa heidät tarttumaan uskoen hänen valmistamaansa pelastukseen, syntien anteeksiantoon ja Jeesuksessa Kristuksessa olevaan ikuiseen elämään. Etsikkoajasta ja Jumalan kutsusta puhuvat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vuoden 1948 katekismuksen kristinopin kohdat 66–72.

Jeesuksen arvio Gennesaretin järven pohjoisnurkan kaupungeista kertoo ohitse menossa olevasta etsikkoajasta. Kapernaum, Korasin ja Betsaida ovat paikkakuntia, joissa Jeesus on elänyt arkeaan, kulkenut, opettanut ja tehnyt myös voimallisia tekoja, mutta se ei ole saanut aikaan mainittavaa hengellistä heräämistä.

Pieni Kapernaum (profeetta Nahumin, lohdutuksen, kylä) sai kunnian toimia Jeesuksen kotikaupunkina hänen aktiivisen toiminnan vuosinaan. Tältä ajalta evankeliumeihin on tallennettu kuin ”pistokokeina” erilaisia episodeja ja kohtaamisia. Todellisuudessa Jeesuksen opetusten ja voimatekojen vaikutus ja maine lienevät tavoittaneet ja koskettaneet kaikkia aikansa ihmisiä Galileassa ja lähimakkunnissa ulkomaille asti, niin pieniä kuin suuria, niin uskonnollista eliittiä kuin tavallista kansaa. Kaikille annettiin mahdollisuus ottaa kantaa Jeesukseen, puolesta tai vastaan. Välinpitämättömyydenkin on kannanotto.

Voi ihmetellä – ja sitä Jeesuskin tuntuu hämmästelevän – mitä vielä pitäisi tai voisi tehdä, jotta ihmisen sydän liikahtaisi ja avautuisi Jumalan puoleen. Kun itse Jumala on sanonut painavimmat sanansa ja tehnyt voimallisimmatkin tekonsa – turhaan – ihmisen pysäyttämiseksi, mitä keinoja vielä voisi olla jäljellä? Onko niin, että ihmisen paatumuksen sulattamiseksi ei löydy menetelmää? ”Tyhmyyttä vastaan itse jumalatkin taistelevat turhaan” (**Friedrich Schiller**). Muuta keinoa ei ole annettu kuin Jumalan sana. Kovakin tuomion sana, vaikuttaessaan kuulijoihin, venyttää etsikkoaika (Hepr. 3:7–8; Jes. 55:6–7).

Kääntyminen (”parannuksen tekeminen”, metanoia) ja Jeesuksen torjuminen ovat toistensa vastakohdat. Torjuminen herättää aina tunnereaktion torjutussa. Ihminen voi raivostua tullessaan torjuttuksi. Jeesuksen kohdalla kyse ei ole ensisijaisesti inhimillisestä reaktiosta, vaan hänen ”voi!”-huutoihinsa sisältyy jumallista murhetta ja sääliä ihmisen älyttömyyden seurauksista.

Tuomion ja kadotuksen skenaariomaalaaminen ei ole uhkailua eikä retorinen tehoste, vaan Jeesus puhuu asiasta, tulevaisuudesta, josta hänellä on

sisäpiirin tietoa. Sodoma on maineikas esimerkki jumalattomasta elämästä ja siitä seuraavasta tuomiosta. Tuho tuli jo täällä ajassa. Samoin Tyros ja Sidon olivat tunnettuja synnistä, itseriittoisesta ylpeydestä ja röyhkeydestä, joka ilmeni myös Jumalan torjumisena. Väistämättä tällaisesta seuraa Jumalan langettama tuomio. Nämä pakanat olisivat voineet yrittää puolustautua tietämättömyydellään, mutta Jeesuksen kanssa kosketuksissa olevilla ei ole edes tätä tekosyytä.

Jeesus määrittelee synnin syvimmän olemuksen: Kovin tuomio ja kauhein kohdalo on edessä niillä, jotka torjuvat Jeesuksen, vaikka he ovat saaneet kohdata hänen sanansa ja tekonsa. Voimateot ja ihmeet eivät sinänsä synnytä pelastavaa uskoa, mutta se, joka sulkee elämänsä ja tajuntansa Jumalan toiminnan vaikutuksilta, torjuu samalla pelastuksen evankeliumin. On kysymys pilkasta ja synnistä Pyhää Henkeä vastaan, mitä ei ihmiselle anneta anteeksi. Kaikki muu synti on mutkattomasti (Jeesuksessa) saatavissa anteeksi muttei sitä, että torjumalla Jeesuksen ihminen samalla torjuu anteeksisäämisen mahdollisuuden elämästään. Kapernaumin edustama epäusko oli Jumalan silmissä ihmiskunnan moraalinen pohjanoteeraus, järkyttävämpää kuin Sodomian tai pakanamaailman harjoittama synti konsanaan.

Tilanne muistuttaa pelottavan paljon aikamme Suomea. Jokaisella meistä on riittävä tieto Jeesuksesta. Jumala tänäänkin tekee kutsuvaa työtään keskuudessamme sanansa, sakramenttiansa ja toimivan seurakuntansa kautta. Mahdollisuus positiiviseen lopputulokseen viimeisellä tuomiolla, ikuiseen elämään taivaassa, on pedattu eteemme. Kuitenkin moni näyttää nukkuvan tai ajautuvan onnensa ohi. ”Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani”, Jeesus sanoo (Joh. 14:6). Se, joka torjuu tai ohittaa Jeesuksen,

ohittaa etsikkoaikansa ja myös ikuisen elämän. Vielä tänään on kuitenkin pelastuksen päivä! ●

Tapio Pokka

Pastori, DI, Lähetysyhdistys
Kylväjän aluekoordinaattori, Oulu,
ja työaluevastaava, Japani

Ikeenvaihtamisen sunnuntai

MATT. 23: 1–12

12. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 19.8.

Ostin vaimon kanssa Aasiasta aidon itämaisen maton. Se näytti kaupassa hyvältä, ja kotona sille oli varattu sopiva paikkakin. Kun kieritimme maton auki eteisen lattialle, huomasimme tullemme petetyiksi. Kallis taidekäsityö oli kiero kuin korkkiruuvi! Maton tutkiminen oli jäänyt kuumassa kaupassa puolitiehen. Kaikki ei ole sitä, miltä se näyttää.

Päivän tekstissä meitä kutsutaan tutkimaan itseämme Jumalan ja hänen sanansa edessä. Olemmeko me aitoja ja arvioinnin kestäviä sydämen kristittyjä vai onko uskomme falskia? Fariseukset ja kirjanoppineet kulkivat väärään suuntaan. He halusivat tulla huomatuiksi ja tekivät kaikkensa korostaakseen omaa suuruuttaan. He nauttivat huomion keskusteissa olemisesta ja ennen kaikkea hengellisestä vallasta. He eivät eläneet opetustensa mukaan, vaikka intohimoisesti kehottivat toisia tekemään niin. Pahinta oli, etteivät fariseukset ja kirjanoppineet näyttäneet tiedostavan tilaansa. He olivat toisille vahingollisia esimerkkejä. He korostivat omaa hurskauttaan, jolla halusivat päteä ihmisten ja Jumalan edessä. Siksi Jeesus antaa tulla täydeltä laidalta.

Päivän evankeliumiteksti on katkelma Jeesuksen puheesta. Hän varoitti kansaa ja opetuslapsia väärästä uskonnollisuudesta. Hän halusi vapauttaa heitä fariseusten ja kirjanoppineiden vahingollisesta tavas-

ta käyttää hengellistä valtaa. Jeesuksella oli tarjolla parempaa!

”Mooseksen istuin” oli vertauskuvallinen ilmaus niistä, jotka opettivat ja tulkitsivat Mooseksen lakia. Jeesus ei tässä ensi sijassa kyseenalaista fariseusten ja kirjanoppineiden asemaa ja valtaa, vaan sitä miten he sitä käyttivät. Saattaa olla, että Jeesuksen sanoissa on ironinen sävy: ”Totta kai te voitte tehdä, mitä he opettavat, mutta älkää tehkö niin kuin he tekevät.” Fariseukset ja kirjanoppineet olivat taitavia uuvuttamaan kansaa hengellisillä – usein kotikutoisilla – säännöillä ja määräyksillä. He eivät vähääkään välittäneet auttaa lain alle uupuvia. Jeesus tarjoaa kannettavaksi parempaa kuin nämä hengelliset mahtimiehet. Jeesuksen tarjoama ies on hyvä kantaa ja hänen kuormansa on kevyt (Matt. 11:30).

Fariseukset ja kirjanoppineet korostivat asemaansa ulkoisella habituksellaan. He kantoivat näyttäviä raamatunlausekoteloida, jotka sisälsivät pyhiä tekstejä Mooseksen kirjoista, ja koristelivat viitansa muhkeilla tupsuilla. Heidän pyrkimyksenään oli saavuttaa rabbin, johtavan juutalaisen opettajan, arvonimi; tekstissä *rabbi* ja *oppimestari* ovat todennäköisesti synonyymejä. Jeesus varoittaa opetuslapsiaan ja kansaa pyrkimästä hengelliseen uraputkeen, johon ihmistä ajaa vallan, mammonan ja maineen himo – ei Jumalan kunnia ja lähimmäisten palveleminen.

Jeesus ei häpeä tunnustaa omaa asemaansa Mestarina, voideltuna Messiaana, jonka käsissä on suurin mahdollinen valta. Hän on se, jonka hallussa Mooseksen istuin on. Jeesus tuli näyttämään millaista on aito usko. Se kutsuu hyvään elämään, jossa sanat ja teot kohtaavat toisensa. Aito usko tavoittelee myös yhdenvertaisuutta. Jokainen kristitty on Herran ja Taivaallisen Isän edessä yhtä arvokas

veli tai sisar olipa hänen asemansa seurakunnassa tai hengellisessä järjestössä mikä tahansa.

Jeesus kutsuu meitä kanssaan nöyryyden tielle, jossa tunnustamme pienuutemme ja Kristuksen Herruuden. Kristus armahtaa itsensä alentavan. Hän tietää, että itsessämme olemme aina vailla kaikkea, mitä hengelliseen elämään tarvitaan. Siksi hän julistaa evankeliumin syntiselle uskon kautta ilman tekoja. Itsemme tutkiminen on sitä, että käänämme katseemme pois itsestämme – puutteistamme ja jopa kilvoituksesta – yksin Kristukseen. Suostutko myöntämään, että sinä olet aina vailla sitä, mitä tarvitset? Saat mennä Kristuksen luokse sellaisena kuin todella olet. Jeesus on syntisten Vapahtaja! Uskon kautta armahdettuina ihmisinä voimme alkaa vapautua pätemisentarpeesta Jumalan ja ihmisten edessä. Näin armahdettuina saamme opetella palvelemaan Jumalaa palvelemalla lähimmäisiämme. Jumala ei tosin hyviä tekojamme tarvitse, mutta lähimmäisemme kylläkin.

Jeesuksen valta on täysin erilaista kuin fariseusten ja kirjanoppineiden valta. Hän ei korosta asemaansa ulkonaisilla vallan merkeillä tai pyrkymäisellä toiminnalla. Päinvastoin! Jeesus luopuu vapaaehtoisesti asemastaan taivaan kirkkaudessa ja syntyy ihmiseksi. Hän elää inhimillisten rajoitusten alla. Hän palvelee lähimmäisiään epäitsekästi. Hän palvelee vähäosaisia, pesee opetuslasten jalat ja antaa vettä syntiselle samarialaiselle naiselle Sykarin kaivolla. Jeesus palvelee vielä silloinkin, kun se tekee kipeää. Hän antaa alentaa itsensä rikollisten rinnalle Golgatan ristille, jonne Hän kantaa koko ihmiskunnan synnit ja häpeän. Koska Hän alensi itsensä, Jumala on korottanut hänet yli kaiken (Fil. 2:3-11). ●

Jussi Miettinen

Pastori, OPKOn pääsihteeri